

การประชุมกลุ่มย่อย

โครงการ ศึกษาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงและความแปรปรวน
ของสภาพภูมิอากาศในอนาคตความถี่และความรุนแรง เพราะบางและการปรับตัว
ของภาคส่วนที่สำคัญ ครั้งที่ 1

จัดทำโดย

รศ.ดร.สุจรีต คุณธรณกุลวงศ์ และคณะ

วันพฤหัสบดีที่ 14 กรกฎาคม 2559 เวลา 08.30-15.30 น.

ณ ห้องประชุมบางลำภู ชั้น 6 โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท กรุงเทพฯ

หัวข้อการนำเสนอ

- ❖ ความเป็นมาของโครงการ
- ❖ วัตถุประสงค์ของโครงการ
- ❖ ขอบเขตการดำเนินงาน
- ❖ กรอบการประเมิน แนวทางและวิธีการศึกษา
- ❖ ระยะเวลาดำเนินการ
- ❖ แผนการดำเนินงาน
- ❖ คณะทีมงานวิจัย

ความเป็นมาของโครงการ

จากสาเหตุที่มนุษย์มีกิจกรรมที่ทำให้เกิดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขึ้นสู่บรรยากาศโลก มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตามมา อันได้แก่ การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิบนพื้นผิวโลก การเปลี่ยนแปลงปริมาณเมฆที่จะมีผลต่อปริมาณน้ำฝน โดยเฉพาะบริเวณภาคพื้นดินของโลก การละลายของน้ำแข็งขั้วโลกและธารน้ำแข็ง การเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิและความเป็นกรดของมหาสมุทร เป็นต้น ตามรายงานของคณะทำงานชุดที่ 2 (Working group II) ของ Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) พบว่า นอกจากผลกระทบจากความรุนแรงของสภาพภูมิอากาศมีศักยภาพที่ทำให้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ ความรุนแรงจะขึ้นอยู่กับ การเปิดรับ ความล่อแหลม เปราะบางของมนุษย์และระบบนิเวศน์เองด้วย ซึ่งแปรผันตามเวลาและพื้นที่ และขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ภูมิศาสตร์ ประชากร วัฒนธรรม องค์กร การบริหารจัดการ รวมทั้งปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมอื่นๆ ด้วย

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) ศึกษาผลกระทบ (Impact) จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคตต่อระบบหรือภาคส่วนที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศ
- 2) ประเมินความเสี่ยง (Risk assessment) ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะมีต่อระบบหรือภาคส่วนที่มีโอกาสจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนั้น
- 3) ศึกษาความเปราะบาง (Vulnerability) ต่อความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศในอนาคตของระบบหรือภาคส่วนที่มีความเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบสูง
- 4) เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคตของระบบหรือภาคส่วนที่มีศักยภาพในการรับมือ (Coping capacity) ต่อการเปลี่ยนแปลงน้อย และมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงสูง

ขอบเขตการดำเนินงาน

- 1) จัดทำกรอบการประเมินความเสี่ยงจากผลกระทบ (Impact frameworks) จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระยะยาว จากอดีต ปัจจุบัน จนถึงอนาคต รวมทั้งกรอบการประเมินความเปราะบางและศักยภาพการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- 2) ศึกษาและจัดทำภาพจำลองพื้นฐานด้านการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ (Baseline socio-economic scenarios) ที่อาจมีผลต่อการประเมินความเปราะบางและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคต 25 ปี
- 3) ศึกษาและจัดทำภาพจำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตั้งแต่ปัจจุบันจนถึงสิ้นสุดคริสต์ศตวรรษที่ 21 ภายใต้แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศ อย่างน้อย 3 Scenarios เพื่อให้ได้ข้อมูลความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ทั้งระดับพื้นที่และระยะเวลา
- 4) ใช้ผลการศึกษาภาพจำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในข้อ (3) ประเมินปัจจัยที่สำคัญของความเสี่ยง (Risk) โอกาสเปิดรับผลกระทบ (Exposures) และความอ่อนไหว (Sensitivity) ของระบบหรือภาคส่วนภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันและอนาคต

ขอบเขตการดำเนินงาน (ต่อ)

- 5) วิเคราะห์ความเสี่ยงของเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดผลกระทบที่รุนแรง (Extreme events) และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดภัยพิบัติ (Disaster risk management)
- 6) ประเมินศักยภาพในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Coping capacity) ของระบบหรือภาคส่วนที่ได้ศึกษาไว้ ทั้งในด้านทักษะ ความสามารถ ทรัพยากรที่มีอยู่ และขีดความสามารถในการแก้ไขปัญหา
- 7) ประเมินความเปราะบาง (Vulnerability) ของระบบหรือภาคส่วนที่ทำการศึกษาว่าจะสามารถพัฒนาหรือดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ในอนาคตหรือไม่
- 8) เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการเพื่อการดำเนินงานที่นำไปสู่การปรับตัว (Adaptation) ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรอบการดำเนินงานตามแผนแม่บทด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยมีเป้าหมายในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว
- 9) จัดให้มีการระดมความเห็นรวมทั้งให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม โดยจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้เชี่ยวชาญ อย่างน้อย 4 ครั้งๆ ละไม่น้อยกว่า 30 คน
- 10) จัดสัมมนาการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน องค์กรพัฒนาเอกชน และประชาชนทั่วไป อย่างน้อย 2 ครั้งๆ ละไม่น้อยกว่า 100 คน

กรอบการประเมิน แนวทางและวิธีการศึกษา

❖ จัดทำกรอบการประเมินความเสี่ยงจากผลกระทบ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระยะยาว จากอดีต ปัจจุบัน จนถึงอนาคต (ในช่วงระยะเวลาประมาณ 100 ปีหรือจนถึงสิ้นศตวรรษที่ 21) รวมทั้งกรอบการประเมินความเปราะบาง และศักยภาพการปรับตัว (ต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ)

❖ ศึกษาและจัดทำภาพจำลองพื้นฐานด้านการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ

❖ ศึกษาและจัดทำภาพจำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตั้งแต่ปัจจุบันจนถึงสิ้นคริสต์ศตวรรษที่ 21 ภายใต้ แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับก๊าซเรือนกระจกในบรรยากาศ

❖ ประเมินความเปราะบาง (Vulnerability) ของระบบหรือภาคส่วนที่ทำการศึกษาว่าจะสามารถพัฒนาหรือ ดำเนินการไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ในอนาคตหรือไม่

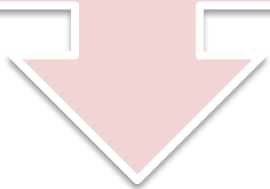
❖ วิเคราะห์ความเสี่ยงของเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดผลกระทบที่รุนแรง และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะทำให้เกิด ภัยพิบัติ

กรอบการประเมิน แนวทางและวิธีการศึกษา (ต่อ)

- ❖ ประเมินศักยภาพในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Coping capacity) ของระบบหรือภาคส่วนที่ได้ศึกษาไว้
- ❖ ประเมินความเปราะบาง (Vulnerability) ของระบบหรือภาคส่วนที่ทำการศึกษา
- ❖ เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการเพื่อการดำเนินงานที่นำไปสู่การปรับตัว (Adaptation) ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกรอบการดำเนินงานตามแผนแม่บทด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยมีเป้าหมายในระยะสั้น ระยะกลางและระยะยาว
- ❖ การจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group)
- ❖ การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ

กรกฎาคม 2557 - มิถุนายน 2560

แผนการดำเนินงาน

ส่งงาน ครั้งที่	กิจกรรม	
1	กรอบการประเมินความเสี่ยงจากผลกระทบ (Impact frameworks)	ธันวาคม 2557
2	ความก้าวหน้าของการศึกษาและจัดทำภาพจำลองพื้นฐานด้านการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ	กุมภาพันธ์ 2558
3	ผลการศึกษาและภาพจำลองพื้นฐานด้านการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจ	ธันวาคม 2558
4	ประเมินปัจจัยที่สำคัญของความเสี่ยง (Risk) โอกาสเปิดรับผลกระทบ (Exposures) และความอ่อนไหว (Sensitivity) ของระบบหรือภาคส่วนภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในปัจจุบันและอนาคต	มิถุนายน 2559
5	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการศึกษาและภาพจำลองการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตั้งแต่ปัจจุบันจนถึงสิ้นสุดคริสต์ศตวรรษที่ 21 - การประเมินปัจจัยที่สำคัญของความเสี่ยง (Risk) โอกาสเปิดรับผลกระทบ (Exposures) และความอ่อนไหว (Sensitivity) ของระบบหรือภาคส่วน - วิเคราะห์ความเสี่ยงของเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดผลกระทบที่รุนแรง (Extreme events) - ประเมินศักยภาพในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ - ประเมินความเปราะบาง (Vulnerability) ของระบบหรือภาคส่วน 	สิงหาคม 2559
6	รายงานฉบับสมบูรณ์ Final Report	มิถุนายน 2560

รศ.ดร. สุจิตร์ คุณธนกุลวงศ์
คณะวิศวกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศ.ดร.อรรถชัย จินตะเวช
ภาควิชาพืชศาสตร์และ
ทรัพยากรธรรมชาติ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อ.ดร.พงษ์ศักดิ์ สุทธินนท์
คณะวิศวกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อ.ดร.ปิยธิดา เรืองรัศมี
คณะวิศวกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายโชคชัย สุทธิธรรมจิต
คณะวิศวกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

น.ส.วิชุดา เหมเสถียร
คณะวิศวกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

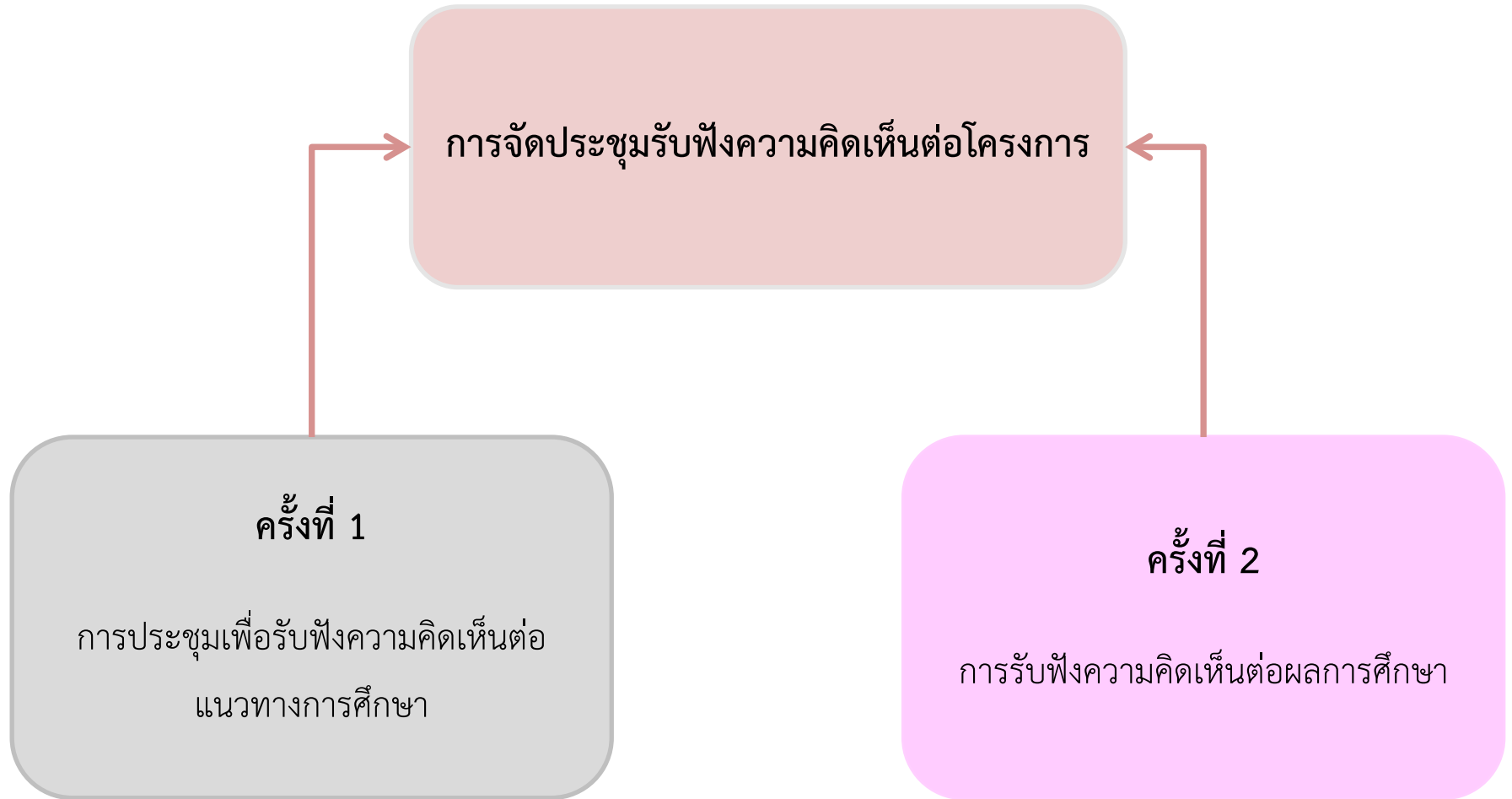
วัตถุประสงค์ของการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1

เพื่อหาเกณฑ์ความเสี่ยงของเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดผลกระทบที่รุนแรง และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดภัยพิบัติเพื่อใช้ประกอบใน รายงานแห่งชาติ

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1

การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับเหตุการณ์ความรุนแรง
ด้านภัยพิบัติต่างๆ ที่อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ในอนาคต และลดความเสี่ยงที่จะมีต่อทรัพยากรมนุษย์ ระบบนิเวศน์
เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

❖ การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นต่อโครงการ จำนวน 2 ครั้ง ครั้งละไม่น้อยกว่า 100 คน

❖ การจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus group) จำนวน 4 ครั้ง ไม่น้อยกว่า 30 คน

กิจกรรมที่ผ่านมา

➤ การประชุมรับฟังความคิดเห็น ครั้งที่ 1
วันที่ 3 เมษายน 2558 ณ VIE กรุงเทพฯ

➤ การประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1 (ด้านเกษตร)
วันที่ 12 พฤษภาคม 2558 ณ โรงแรมเดอะแกลนด์มาร์ค กรุงเทพมหานคร

กิจกรรมที่ผ่านมา(ต่อ)

- การประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2 (ด้านตั้งถิ่นฐาน)
วันที่ 16 กรกฎาคม 2558 ณ VIE กรุงเทพฯ

- การจัดประชุมกลุ่มย่อยครั้งที่ 3 (ด้านสุขภาพ)
วันที่ 14 สิงหาคม 2558 ณ INTERCONTINENTAL BANGKOK

- การประชุมกลุ่มย่อย(ด้านเกษตร(ต่อ))
วันที่ 9 กันยายน 2558
ณ กรมการข้าว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน

กิจกรรมที่ผ่านมา (ต่อ) (ด้านทรัพยากรน้ำ)

➤ การประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 1
วันที่ 21 กันยายน 2558 ณ โรงแรมแมนดาริน

➤ การประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 2
วันที่ 22 กันยายน 2558 ณ โรงแรมแมนดาริน

➤ การประชุมกลุ่มย่อย ครั้งที่ 3
วันที่ 6 ตุลาคม 2558 ณ โรงแรมแมนดาริน

➤ สัมมนาทางวิชาการ ครั้งที่ 1
วันที่ 14 ตุลาคม 2558 ณ โรงแรมเดอะสุโกศล

กิจกรรมที่ผ่านมา (ต่อ)

- การหารือเกณฑ์ความเสี่ยง ของเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดผลกระทบที่รุนแรงๆ
วันที่ 6 มิถุนายน 2559 ณ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กำหนดการ

เวลา	หัวข้อ
08.30-09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00-09.10 น.	กล่าวเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1 โดย คุณพิรุณ สัยยะสิทธิ์พานิช <i>ผู้อำนวยการสำนักงานประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</i>
09.10-09.25 น.	แนะนำความเป็นมาของโครงการฯ และวัตถุประสงค์ของการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1 โดย รศ.ดร. สุจริต คุณชนกุลวงศ์ <i>คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</i>
09.25-10.00 น.	การเปลี่ยนแปลงสถานะอากาศรุนแรงของประเทศไทย โดย อ.ดร.ปิยธิดา เรืองรัมย์ <i>คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</i>
10.00-10.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง
10.15-10.50 น.	แผนที่เสี่ยงภัยของภาคส่วนต่างๆ โดย อ.ดร.พงษ์ศักดิ์ สุทธิพันธ์ <i>คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</i>

กำหนดการ(ต่อ)

เวลา	หัวข้อ
10.50-11.50 น.	<p>ความเสี่ยงของเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดผลกระทบที่รุนแรงในแต่ละภาคส่วน</p> <p>ตัวแทนจากภาคส่วนน้ำ เกษตร การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ และสุขภาพ (คนละ 15 นาที)</p> <p>โดย นายจเร ทองด้วง ผู้เชี่ยวชาญด้านน้ำเพื่อการเกษตร กรมชลประทาน</p> <p>นายไพฑูรย์ นาคแท้ ผู้เชี่ยวชาญด้านน้ำเพื่อป้องกันภัยพิบัติ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย</p> <p>นายชิษณุชา บุคตาบุญ ผู้เชี่ยวชาญด้านอาหาร ศูนย์วิจัยข้าวสกลนคร กรมการข้าว</p> <p>นางเต็มศิริ จงพูนผล ผู้เชี่ยวชาญด้านการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ สำนักสิ่งแวดล้อม กทม.</p> <p>นายสมศักดิ์ ศิริวนารังสรรค์ ผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข กรมอนามัย</p>
11.50-12.00 น.	ถาม - ตอบ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00-14.00 น.	<p>ระดมความคิดเห็นต่อเกณฑ์ความเสี่ยงของเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดผลกระทบ</p> <p>ที่รุนแรง และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดภัยพิบัติ</p> <p>(ภาคน้ำ เกษตร การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ และสุขภาพ)</p> <p>โดย อ.ดร.พงษ์ศักดิ์ สุทธินนท์ อ.ดร.ปิยธิดา เรืองรัมย์ และคุณโชคชัย สุทธิธรรมจิต</p> <p><i>คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</i></p>
14.00-14.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง

กำหนดการ(ต่อ)

เวลา	หัวข้อ
14.15-15.15 น.	ระดมความคิดเห็นต่อเกณฑ์ความเสี่ยงของเหตุการณ์ที่จะทำให้เกิดผลกระทบ ที่รุนแรง และการบริหารจัดการความเสี่ยงที่จะทำให้เกิดภัยพิบัติ (ภาคน้ำ เกษตร การตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ และสุขภาพ) (ต่อ)
15.15-15.30 น.	สรุปผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ 1 โดย รศ.ดร. สุจริต คุณชนกุลวงศ์ <i>คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</i>

http://project-wre.eng.chula.ac.th/watercu_eng/

ขอขอบคุณ

